

OKULUMU

SEVİYORUM

AREL EĞİTİM KURUMLARI

AYLIK ANASINIFI DERGİSİ

SAYI: 90

2012

İÇİNDEKİLER

ANNE-BABANIN ÇOCUK EĞİTİMİNE ETKİSİ	2
ÇOCUĞUNUZUN YAŞ GRUBU GELİŞİM ÖZELLİKLERİNİ BİLİYOR MUSUNUZ?	4
PARMAK EMME	9
ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE SORUMLULUK EĞİTİMİ	11
UYKU VAKTİ GELDİĞİNDE	14
ÇOCUĞUNUZLA OYNAYABİLECEĞİNİZ OYUNLAR	16

ANNE-BABANIN ÇOCUK EĞİTİMİNE ETKİSİ

KAYNAK

- Eyvah! Okul Başladı, Dr. Dominic Wyse, Boyut Yayıncılık, 2009

Çocuğun eğitim-öğretim hayatı boyunca en önemli görev anne-babaya aittir. Onun ailesinden gördüğü destek, eğitimi mutlaka etkileyecektir. İşte bu yüzden anne-babaların kendi beklentileriyle çocuklarının yetenek, potansiyel ve isteklerini dengeleyebilmeleri çok büyük önem taşır. Çocukta öğrenme isteği oluşturabilmek önce ailelerin, daha sonra da öğretmenlerin en temel görevlerindendir. Öğrenme, doğumla başlar ve hayat boyu devam eder.

Çocuklar belli bir yaşa geldiğinde okula teslim edilir ve buradaki öğrenmesinin yeterli olduğu düşünülür. Oysa çocukların eğitim hayatındaki, okul başarısındaki en önemli rol anne-babaya aittir. Araştırmalara göre çocuğun öğrenim sürecinde okulun elbette büyük bir etkisi vardır, ancak gelecekteki başarısında ev hayatının önemi de yadsınamaz. Öyleyse öğrenme sürecinde yer almanın ailenin en önemli görevlerinden olduğunu söyleyebiliriz.

Öğrenme sürecinde yer almanız her zaman çocuğunuza bire bir bir şeyler öğretmeniz gerektiği anlamına gelmez. Çocuğunuzun öğrenme süreci için doğru ortamı oluşturmanız gereklidir. Bu da, yaptıklarıyla aktif şekilde ilgilenmek, öğrendiği herhangi bir şeyi sizinle paylaştığında ona heyecanla karşılık verebilmek anlamına gelmektedir.

Çocuğunuzun öğrenmesine yardımcı olabilmek için onunla konuşma biçiminize dikkat etmeniz gerekir. Unutmayın ki özellikle küçük çocuklara ne söylediğinizden çok nasıl söylediğiniz önemlidir. Çocuğunuzla onu aşağılayarak, küçümseyerek konuşmamalısınız.

Ona saygı göstermeli, onu dinlemeli, anlayacağı şekilde, yaşına uygun biçimde karşılık vermelisiniz. Seçtiğiniz dilin çocuğunuzun seviyesinde olmasına özen göstermelisiniz.

İletişim kurarken ve kuralları yerleştirirken unutmamanız gereken en önemli şeylerden biri, çocuğunuzun bir yetişkin olmadığıdır. Çok açık ve net anlattığınızı düşündüğünüz bir durum ya da kural çocuğunuz tarafından yeterince anlaşılmamış olabilir.

Bu durumda kullandığımız dili tekrar gözden geçirip belki de daha kısa ve net bir şekilde bir daha açıklayarak ona yardımcı olmamız gerekecektir. Çocuklar bazen de sizin anlattıklarınızı açıkça anlamalarına rağmen uygulamaya koymayacaklardır. Bu da bize yeniden onların çocuk olduklarını hatırlama fırsatı verecektir. Unutmayın ki çocuklar hata yapacaklardır, yetişkinler olarak bizlerin görevi ise onlara tutarlı ve olumlu duygu ve davranışlarımızla doğruyu göstermektir.

Çocuğunuzla aktif bir şekilde ilgilendiğiniz takdirde onun üzerindeki olumlu etkinizi siz de fark edeceksiniz. Onunla aktif şekilde ilgilenmek, çocuğunuzun gelişiminden, yaptığı resimlerden, okumasından, yazmasından, konuşmasından heyecan duymak ve bunu ona hissettirmektir.

Anne-baba olmak, sorumluluğu paylaşan iki kişi olsanız bile bazen çok yorucudur. Özellikle çalışan ebeveynlerin evde geçirdikleri o kısa süre içinde hem yapmaları gereken işleri düşünüp hem de çocuklarıyla ilgilenmeye çalışmaları oldukça zor olabilmektedir. Çocuğunuz kendisini ifade etmeye, derdini anlatmaya çalışırken sıkılmanız, ne yemek yapacağınızı düşünmeniz, açık olan televizyona gözünüzün kayması yaşanan şeylerdir. Bu

durumda kendinizi çocuğunuzun yerine koyarak hareket etmeniz önemlidir. Size göre çok önemli olan bir şeyi, yine sizin için çok önemli olan kişilere anlatmaya çalıştığınızı ama onların size vakit ayıramadığını düşünün. Vakit ayırsalar bile kafalarının başka bir yerde olduğunu, dikkatlerini size tam olarak veremediklerini... Muhtemelen canınız sıkılacak, üzülecek ve anlatmayı bırakacaksınız. Çocuklar da bu duyguları yaşarlar. Fakat ifade biçimleri yetişkinlerinkinden genellikle farklıdır. Kimi çocuğun hevesi kırılacak ve anlatmayı bırakacak, kimisi ise kendisini daha yüksek sesle, hırçınlaşarak tekrar anlatmaya çalışacaktır. Çocuğun kendisini ısrarla ve şiddetle anlatmaya çalışması durumu aileler için daha fazla can sıkıcı olabilmektedir. Öyleyse bütün bunları yaşamamak için çocuğunuz konuşurken dikkatinizi toplamaya çalışın. Gün içinde dikkatinizi tamamen ona verin, bire bir vakit geçirin, oyun oynayın. En azından günde yarım saat geçirmeye dikkat edin. Bunu yaptığınız sürece çocuğunuzun sizinle geçirdiği vakitten çok daha fazla verim aldığını, mutlu olduğunu göreceksiniz. Sizinle bu şekilde vakit geçirmek çocuğunuzu hem duygusal olarak tatmin edecek hem de öğrenme sürecini hızlandıracaktır.

Çocuğunuzun ilgi alanlarına siz de ilgi göstermeye çalışın. Oyunlarına katılın, yaptığı resimler, sevdiği kitaplar hakkında konuşun. Çocuğunuzun gösterdiği şeyin çok güzel olduğunu söyleyip bir kenara bırakmaktan basit, ama ilgili sorularla karşılık vererek onunla iletişimi arttırmanız onun için daha anlamlıdır.

Tüm anne babaların çocuk yetiştirmeyle ilgili içgüdüsel becerileri vardır. Aslında anne babalık konusunda ne kadar iyi olunursa olunsun çok daha fazlasının öğrenilebileceği ve yapılabileceği unutulmamalıdır. Hatalar yapılabilir, önemli olan bunları fark etmek ve elden gelenin en iyisini yapmaya çalışmaktır.

Çocuğunuzu cesaretlendirmek için ona oynayabileceği, kendi başına kullanabileceği yaratıcı oyuncaklar alabilirsiniz. Ancak arada sırada da olsa siz de ona katılmalı, neler yaptığı ile ilgili konuşmalısınız. Böylelikle oyun oynarken gösterdiği gelişimi bir adım ileriye taşıyabilirsiniz.

ÇOCUĞUNUZUN YAŞ GRUBU GELİŞİM ÖZELLİKLERİNİ BİLİYOR MUSUNUZ?

KAYNAK

• Çocuğunuzun İlk Altı Yılı, Prof. Dr. Haluk Yavuzer, Remzi Kitapevi, 2005

Çocuğunuzun ilk altı yılı gelişiminin temel taşlarının oturduğu, kişiliğinin oluşumu açısından önem taşıyan bir dönemdir. Bu ilk altı yıllık dönemde kendisine uyarıcı bir çevre sunan, sevgi gösteren, sağlıklı gelişimini sağlayan anne-babaya ihtiyacı her zamankinden fazladır.

Çocuğunuza doğru davranışları sergileyebilmeniz, ondan doğru beklentiler içinde olmanız için onun gelişim dönemleri hakkında bilgi sahibi olmanız önemlidir. Bu konuda sizlere rehber olabilmesi için çocuğunuzun 3 yaşından itibaren geçirdiği gelişim aşamalarını ve özelliklerini kısaca sıralayacağız.

3 Yaş Çocuğunuzun Gelişim Özellikleri:

3 yaşından itibaren motor becerilerinin de gelişmesiyle çocuk çevre üzerinde egemenlik kurmaktadır. Dil ve bilişsel yetenekleri gelişmektedir. Bu evrede çocuk kendine özel ayrı bir benlik ve cinsiyet duygusu geliştirmeye başlar. Çocuk, yavaş yavaş o zamana kadarki benmerkezci durumundan sıyrılıp topluma yönelmeye başlar. 3 yaş çocuğunuzun konuşabilmesi bireylerarası ilişkilerin daha anlamlı bir şekilde gelişmesinde büyük rol oynamaktadır. Bu sayede rahat iletişim kurabilmekte, kendisini ifade edebilmekte, ihtiyaçlarını, isteklerini anlatabilmektedir.

3 yaş çocuğu kazandığı özgüven ve özerklik duygularıyla çevresini keşfetmektedir. Kendi bedenine, cinsel farklılıklara ve çevrede olup biten her şeye karşı bir merak ve öğrenme eğilimi gösterir. 3 yaş, cinsel benlik duygusunun başladığı, cinsel rollerin benimsendiği bir dönemdir.

Okul öncesi dönemde gündüz yaşanan olaylar ve korkulu yaşantılar uykuda da etkisini sürdürür. Bu nedenle çocuk geceleri korkulu düşler görebilir.

Beden duruşu ve motor becerileri:

- Merdivenden yukarı ayak değiştirerek çıkar. Aşağı inerken dengeyi sağlayabilmek için her basamakta iki ayağını birleştirir.
- Çocuk bahçesindeki aletlere tırmanabilir.
- Koşarken önüne çıkan engelleri aşabilir, köşeleri dönebilir.
- Kendi beden hareketlerini ve boyutlarını çevresindeki nesnelere göre belirgin şekilde değerlendirip kavrayabilir.
- Pedalları kullanarak 3 tekerlekli bisiklete binebilir.
- Parmak ucunda durabilir ve yürüebilir.
- Kendisine gösterildiği zaman tek ayağının üzerinde kısa bir süre durabilir.
- Topu omuzdan yukarı atabilir. Kendisine atılan büyük bir topu yakalamak için uzanır, topu elleriyle olmasa da kollarının üstünde veya arasında tutar.

İnce motor becerileri:

- Her iki elini kullanarak 9 küple kule oluşturabilir.
- Her iki göz ayrı ayrı örtülüp görüş engellendiğinde, iğne, iplik ve benzeri nesneleri eline alabilir.

- İpliğe büyük tahta boncuklar dizebilir.
- Kalem daha sık kullandığı eliyle, ilk iki parmağı ile başparmağı arasında ucuna yakın tutar, el parmak hareketlerine egemen şekilde kullanır.

- Makas kullanabilir.

- 3 yaş çocuğu adam resmini bir baş olarak çizer. Bu yaştaki çocuğa en önemli görünen kısım baştır. Bu evredeki tipik insan figürü, başı gösteren bir daire ile bu daire içine çizilen iki yuvarlak göz ya da ağızdan ibarettir.

Oyun:

3 yaşına giren çocuk oyun çağındadır. 2 yaş döneminde başlayan sembolik oyun bu evrede gelişimini sürdürür. Çocuk uyur gibi, el yıkar gibi yapmaktan hoşlanır. Sembolik oyun, temsili düşünmenin temelini oluşturur.

Çocuk oyunlarındaki sembolikleştirme iki şekilde görülebilir. Birincisi, bir faaliyetin bir nesneden diğerine aktarılmasıdır. Çocuğun sopayı at yerine kullanması, tencere kapağını direksiyon gibi kullanması buna örnek olarak verilebilir. Sembolik oyunun bir diğer şekli de çocuğun başka birinin rolünü üstlenmesiyle olur. Doktor, anne, baba gibi rolleri üstlenebilir. Okulda öğretmenin ona ders anlattığı şekilde oyuncak bebeğine ders anlatan çocuk, sembolik oyun oynamaktadır.

Sosyal becerileri:

- Yemek yerken kaşık ve çatal kullanır.
- Ellerini yıkar, ama kurulurken yardıma ihtiyaç duyar.
- Pantolonunu, şortunu, kilodunu indirebilir, yeniden yukarı çekebilir.
- Dügme iliklerken, fermuar çekerken yardıma ihtiyaç duyar.
- Çevresindekilere sevgiyle ve güvenle yaklaşır.
- Ev işleri, bahçe işleri gibi işlerde yetişkinlere yardım etmekten hoşlanır.
- Sembolik oyunları oldukça canlı ve inandırıcıdır.
- Oyun sırasında kendi kendine konuşma giderek azalır ve yerini başkalarıyla konuşmaya bırakır.

Dil gelişimi:

- Artık aralarında neden sonuç ilişkisi bulunan düşünceler tek bir cümleyle ifade edilmeye başlar.
- 300 civarında kelime bilmektedir.
- Dili büyük bir istekle kullanmakta ve yeni kelimelere karşı ilgi duymaktadır.
- “ve” kelimesini kullanarak düşüncelerini ekleyebilmektedir.
- “Ben” ve “Sen” kelimelerini doğru şekilde kullanabilmektedir.
- Adını, soyadını, cinsiyetini ve bazen yaşını söyleyebilir.
- “Ne”, “Nerede” ve “Kim” ile başlayan pek çok soru sorar.

4 Yaş Çocuğunun Gelişim Özellikleri:

4 yaş çocuğu artık kendi dışındaki dünyanın kuralları olduğunu ve kendisinden başkasının da hak ve istekleri olduğunu anlamaya başlar ve beklemeyi öğrenir. Burada önemli olan çocuğa isteklerinin bir kısmına er geç kavuşacağına inanmasıdır.

Oyun arkadaşlarını kendi cinsinden seçmeye özen gösterir.

4 yaş çocuğu değişken bir görünüm sergiler. Genellikle yarım bırakılan bir şeye karşı duyarsızdır. Sorgu çağı 4 yaşında en yüksek düzeye ulaşır.

Beden duruşu ve motor becerileri:

- Motor becerileri gelişmiştir. Beden hareketlerini istediği gibi yönlendirebilir.
- Ayak değiştirerek merdivenlerden inip çıkabilir.
- Tek ayağının üstünde 3-5 saniye durabilir, daha sık kullandığı ayağının üstünde zıplayabilir.
- Topu atma, yakalama, zıplama, topa tekmeyle vurma gibi becerileri içeren top oyunlarında giderek ustalaşmaktadır.

İnce motor becerileri:

- Yetişkin, iğneye iplik geçirirse o da küçük tahta boncukları ip-

liğe dizip kolye yapabilir.

- 10 ya da daha fazla küple kule oluşturabilir, örneğe bakarak 3 tahta küple birkaç köprü yapabilir.
- Kalemi yetişkin gibi tutar ve başarıyla kullanır.
- Kollar ve bacakları temsil eden uzantıları kafaya ekleyerek çöp adamlar çizebilir. İnsan figürü en sevilen konudur. Baş yerine bir yuvarlak, bacaklar için iki düz çizgi çizilir, gözler için de nokta konulur.
- Resimlerini yapmadan ne çizceğini isimlendirmeye başlamıştır.
- Dört temel rengi uygun biçimde eşleştirir, bunların isimlerini söyleyebilir.

Oyun:

2-7 yaş arasında sembolik oyun devam etmektedir. Oyun arkadaşlarını kendi cinsiyetinden seçmeye özen gösterir.

Sosyal beceri:

- Ellerini yıkar ve kurular. Dişlerini fırçalar.
- Giysilerini çıkarabilir ve giyebilir. Arka düğmelerin iliklenmesinde, bağcıkların bağlanmasında yardıma ihtiyaç duyar.
- Genelde çok bağımsız ve oldukça inatçıdır. Kendi isteğiyle hareket etmek ister.
- İsteklerine karşı gelindiğinde yetişkinlere uygun-suzca, kaba bir üslupla konuşabilir; oyun arkadaşlarıyla kavga edebilir.
- Konuşma ve etkinliklerinde mizah anlayışını sergiler.
- Dramatik oyunları, kılıktan kılığa girerek oynamayı sever.
- Yerde oynama alışkanlıkları daha az derli toplu veya biraz daha dağınıktır.
- Dil gelişimi:
 - Yakın geçmişteki olayları, olup bitenler arasında ilişki kurarak anlatır.
 - Adını, soyadını, ev adresini ve çoğunlukla yaşını söyleyebilir.

- 20'ye kadar ya da daha fazla ezbere sayar. Nesnelere dokunarak dört ya da beşe kadar sayabilir.
- Şakalardan, fıkralardan zevk alır. Uygunsuz sözlerden, ifadelerden ve argodan hoşlanır.
- Konuşması dilbilgisi kurallarına uyar ve anlaşılabilir.
- Hiç durmaksızın “Neden”, “Ne zaman” ve “Niçin” sorularıyla sözcüklerin anlamlarını ısrarla sorar. Anne baba çocuğun sorularını hassasiyetle ele alarak yanıtlamalıdır.
- Uzun öyküleri dinler ve gerçekte var olanla düşürününü zaman zaman karıştırarak anlatır.
- Bildiği birkaç çocuk şiirini, şarkıyı ezbere okuyabilir.

5 Yaş Çocuğunun Gelişim Özellikleri:

5 yaş çocuğunun en belirgin özellikleri arasında, yeterli ve dengeli oluşu gelmektedir. Yüksek derecede toplumsallaşmış bir birey görünümündedir. 4 yaş çocuğu yarım bırakılan bir şeye karşı duyarsızken 5 yaş çocuğu başladığını bitirmeyi sever. 5 yaşındaki çocukta motor dengenin, düşüncenin, bireysel- toplumsal ilişkilerin, benlik kavramının; evde, okulda ve toplum içinde uyumun daha belirli olduğu görülür.

Beden duruşu ve motor aktiviteleri:

- İnce bir çizgi üzerinde kolaylıkla yürüyebilir.
- Tırmanma, kaydıraftan kayma, sallanma, kazma ve daha pek çok hareket becerisinde etkinleşmiş, ustalaşmıştır.
- Ayak değiştirerek sıçrayabilir.
- Hareketlerini müziğin ritmine uydurur.
- Her iki eliyle de sınıksız tutar, kavrayışı epeyce güçlüdür.
- Dizlerini bükmeden öne eğilip parmak uçlarına dokunabilir.

İnce motor becerileri:

- Her iki göz ayrı ayrı örtüldüğünde, tek gözle çok küçük nesneleri eline alabilir ve yeniden yerine koyabilir.
- Örneğe bakarak, 6 küple 3 basamaklı merdiven yapabilir.
- Büyük gözlü iğnelere ipliği kendisi geçirebilir.
- Yazıp çizirken, resim yaparken kalemleri ve boya fırçalarını ustaca kullanır.

•5-6 yaşlarında insan figürü yine en sevilen konudur. 5 yaş çocuklarının çoğunluğu bir kafa ve bir gövde çizerler. Kollar ve bacaklar artık gövdeden çıkar.

•5 yaşındaki çocukların çoğunluğu amaçlı resim yaparlar. Neyin resmini yapmak istediklerini önceden bilirler. Kendi kendilerini eleştirebilir, “bir at resmi yapmak istiyorum ama bilmiyorum.” diyebilirler.

•Resimleri şeklin dışına taşırmadan dikkatle ve ustalıkla boyar. Dört ana rengin ve daha çoğunun isimlerini söyleyebilir.

Oyun:

Kendi başına veya arkadaşlarıyla oynadıkları dramatik oyunlar her gün biraz daha geliştirilir. Grup oyunlarını tercih eder. 2-3 arkadaşıyla birlikte oynar. Ev dışında daha mutludur. Yer oyunları oldukça karmaşıklaşmıştır. Ev içinde ve dışında her türlü oyun malzemesiyle sürekli bir şeyler tasarlar, tüm yaratıcılığını sergiler.

Sosyal beceri:

- Bıçak ve çatal kullanabilir.
- Genellikle daha akli başında ve bağımsızdır.
- Kendi başına giyinip soyunabilir.
- Düzenli ve temiz olması gerektiğini kavrayabilir; yine de hatırlatılmalıdır.
- Arkadaşlarını kendisi seçer ve çoğunlukla onlarla işbirliği yapar. Yaşıtlarıyla birlikte olmaktan hoşlanır.
- Mizah anlayışı gelişmiştir.
- Sıkıntı içinde olan arkadaşlarının duygularını paylaşmaya, onları rahatlatmaya çalışır.

Dil gelişimi:

- 5 yaşındaki çocuk hep konuşmak ister. Yetişkinler gibi uzun cümleler kurmaya çalışır.
- Olayları ve masalları konuların sırasını bozmadan anlatır.
- Söylemek istediğini dile getirmeden düşünür, sonra söyler.
- Dilbilgisi kurallarına uyararak konuşur.
- Ezbere şiir okumaktan, şarkı söylemekten hoşlanır.
- Kendisine hikâye okunmasından hoşlanır. Bu öykü oyununda canlandırır.

•İsmi, soy ismi, yaşını, ev adresini ve genellikle doğum gününü bilir ve söyler.

•Şaka, fıkra, bilmece ve tekerleme gibi söz oyunlarından zevk alır.

2-7 Yaş Arasında Bilişsel Gelişimi İşlem Öncesi Dönem

Bu yaş aralığında düşünce anlık, görünür koşullara son derece bağımlıdır. Zihinsel tasarımı olanaklıdır fakat bilgi sistemli bir şekilde işlenmez. Çocuklar bu dönemde, belirli bir zamanda bir durumun yalnızca bir yönünü ele alma yeteneğine sahiptirler.

2-7 yaş arasındaki bu gelişim evresinde çocukların büyük bir bölümü ayrıntıları dikkate almadan genel olarak algılarlar. Yine bu dönemde çocuk parçayla bütünü aynı zamanda düşünemez.

Çocuklar 2 yaşlarına geldiklerinde düşünmek ve iletişim kurmak için sembollerini kullanmaya başlarlar.

Sembolik oyunlar çocuğun günlük yaşamında önemli bir yer kaplar.

Çocuk birbirleriyle her zaman ilişkili olmayan durumlar arasında bağ kurmaya çalışır. Örneğin, anesi hastanede doğum yapan bir çocuk annesi eve bebekle geldiği için annesinin hastaneye her gidişinde eve bir bebekle döneceğini bekleyebilir.

Çocuk cansız nesnelere de canlılara özgü nitelikler yükler. Örneğin, deniz kıyısından çakıtaşı toplayan bir çocuk sadece bir taş almak yerine birden fazla taş toplayabilir. Bunun nedeni sorulduğunda çocuk “canları sıkılmasın” diye cevap verebilir.

İşlem öncesi dönem çocuğu, başka bir çocuğun ya da yetişkinin görüşlerini alma konusunda zorluk çeker. Çocuk bir objeye başka biri tarafından farklı gözle bakılabileceğini düşünemez. Piaget, işlem öncesi dönemde çocuğun görünüşte benmerkezci olduğunu vurgular.

Bu dönem çocuğu, miktar, ağırlık ve sayı konusunu anlayamaz. Örneğin eşitliği çocuğun gözü önünde kanıtlanan iki hamurdan birinin şekli değiştirildiğinde çocuk, miktarın ve ağırlığın da değiştiğini düşünür. Çünkü henüz sayının, ağırlığın, miktarın değişmesine ve biçim değişmelerine rağmen aynı kalacağını kavrayamaz.

PARMAK EMME

KAYNAK

- Çocuk Psikolojisi, Prof. Dr. Haluk Yavuzer, Remzi Kitabevi, 2008
- www.hekimim.com
- www.bebek.com

Parmak emme, normal çocuklarda herhangi bir pisko-patolojik etken olmaksızın 3-4 yaşlarına kadar görülen bir olgudur. Zararsız bir davranış olan parmak emmeye hemen hemen bebeklerin tümünde rastlanmasının en önde gelen nedeni, yeni doğan bebeklerin parmak emmeyi daha anne rahminde öğrenmiş bulunmaları ve doğuştan sahip oldukları en güçlü reflekslerden birinin emme refleksi olmasıdır.

Bebeklerin parmak emmeyi zamanla genelleştirdikleri, oyuncak bebeklerini, battaniyelerinin uçlarını ya da çeşitli eşyaları emmeye başladıkları görülür. Annelerin büyük bir çoğunluğu parmak emmenin açlıktan kaynaklandığını düşünürler. Oysa bu emme %50’den %87’lere varan yüksek bir oranda beslenmeye bağlı olmayan yaygın bir davranış niteliğinde görülür.

Ebeveynler parmağını emen çocukların çene kemikleri ve dişleri üzerindeki etkilerini düşünerek endişeye kapılabilir. Parmak emmenin alt ve üst dişleri geri ittiği doğrudur. Parmak emmenin dişleri ne kadar etkilediği parmak emme süresine ve en önemlisi parmağın ağızdaki duruşuna bağlıdır.

Çocuğu parmak emmeden vazgeçirmek üzere yapılan çabalar, 3 yaşına kadar çocuk tarafından dirençle karşılanır. Bazı bebekler yeni dişlerinin çıkması, bazıları da zorlukla karşılaştıklarında utanma ve sıklıkla belirtisi olarak parmaklarını emerler. Araştırmalar en geç 5-6 yaşında sona erdiği takdirde parmak emmenin zararının olmadığını, ancak bu yaşlarda halen devam ettiği takdirde diş deformasyonlarına sebep olabileceğini kanıtlamıştır. Parmak emmedeki sıklık oranı çocuk okula başladığında hızla azalır.

Parmak emme alışkanlığı patolojik sorun ve gerginliklerin sonucunda da oluşabilir. Ailelerin yapabileceği en mantıklı şey olayı telaşa kapılmadan sabırla karşılamak ve sürekli ilgilenmekten kaçınarak, çocuğa bu alışkanlığın bebekçe bir davranış olduğunu, başkalarının gözüne hoş görünmeyeceğini basit bir dille anlatmaktır.

Aile içinde sürekli aynı alışkanlığı konu edilerek dikkatleri çocuk üzerine çekmek, bu nedenle telaşa kapılmak ve çözüm amacıyla çocuğu sürekli eleştirmek anne babanın yanlış davranışları arasında sayılır.

Okul yaşında parmağını emen çocuk; öğretmenin uyarısı, anne babasının eleştirisi, hatta arkadaşlarının alaylarına karşın bu alışkanlığını sürdürür. Bu durumda çocuğa yapılan olumlu tavsiye ve açıklamalarla psikolojik açıdan uyumunun sağlanması, sorunun ortadan kalkmasını neden olabilir. Burada önemli olan, bir gerileme belirtisi sayılan bu alışkanlığı oluşturan etkenlerin ana baba tarafından keşfedilerek ortadan kaldırılması. Örneğin, yeni bir kardeşin doğumu, çocukta bu tür bir alışkanlığın başlamasına neden olabilir. Cıvılayan, emekleyen, parmak emip tırnak yemeye başlayan çocuk, bu tür bebekleşme hareketleriyle kaybettiği ilgiyi kazanma mücadelesine girer.

Parmak emmenin giderilmesi için alınacak önlemler

Anne ve babaya parmak emmenin ilk dönemlerde zararsız bir faaliyet olduğu açıkça anlatılmalıdır. Parmak emmenin biraz önce değindiğimiz gibi diş deformasyonlarına sebep olmadığı, bir hastalık mahiyetinde olmadığı açıkça anlatılmalıdır. Çünkü buna inanan anne, baba ve aile büyükleri ömür boyu süreceğini düşündükleri bu kötü alışkanlıktan çocuklarını vazgeçirmek için çok şiddetli tedbirlere başvururlar. Hatta çocukların parmaklarına acı biberler sürerler, dayak atarlar, ellerini kollarını arkadan bağlarlar, eline parmaklarına iğne batırarak onlara unutamayacakları acı verecek cezalar uygulatırlar. Bu tencitler, azarlamalar, dayak atmalar, parmağa acı sürmeler çocukta olumsuzluğun yükselmesine neden olabilir. Anne babayı rahatsız etmek için bir davranış olarak kalmasını pekiştirebilir.

Parmak emme kendi başına çocuklukta ve sonradan uyumu etkileyen bir alışkanlık değildir. Özel bir dü-

zeltici tedbir almayı da gerektirmez. Ancak parmak emmeye başlayan veya bunu alışkanlık haline getiren çocuklara bu alışkanlıkları terk etmeleri için uygun olmayan tedbirlerin alınması ve cezaların uygulanması sonucunda birçok uyum ve duygusal problemlerin ortaya çıkması mümkündür. Basit bir alışkanlığı terk ettirmek için uygulanan metotlar durumla ilgisi olmayan yeni ve kronik bazı uyum bozukluklarına sebep olabilir. Çocuğa uygun dinlenme, geniş ve çeşitli faaliyet olanakları, oyun ortamları, meşgul olmak için olanaklar sağlanmalıdır.

Kısa kısa öneriler

- Uykuya geçişte “geçiş nesnesi” dediğimiz oyuncak gibi benimseyebileceği objeleri yatağına koymak onu rahatlatacaktır.
- Parmak emmeyi küçümsemek, utandırmak çözüm yöntemi olarak kullanılmamalı.
- Sağlığı ve gelişimi ile ilgili kaygılar iyi ifadelerle anlatılmalı.
- Bu, anne ve çocuk arasında kazanılan bir savaşa dönüştürülmemelidir.
- Olumlu davranışlarına odaklanmak, sözlü övgüler ve teşvik edici minik ödüller kullanılmalıdır.

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE SORUMLULUK EĞİTİMİ

KAYNAK

- www.erkensorumluluk.somee.com

Çocuklara küçük yaşlardan başlayarak üzerlerine aldıkları görevleri yerine getirme ve tamamlama olanakları sunulmalıdır. Bu yapılmazsa geleceğin yetişkinlerinin üzerlerine aldıkları görevleri yerine getiremeyen bireyler haline gelmesi kaçınılmaz olur. Bugün sorumluluk eğitimi alan çocuklar yarın toplum bilinci oturmuş, ahlaki olgulara sahip çıkan, ülkesini, insanları, doğayı seven ve koruyan, herkese saygı gösteren yetişkinler haline gelecektir.

Erken çocukluk döneminde ailelere ve eğitimcilere düşen görevler arasında çocuklara “sorumluluk eğitimi” vermek önemli bir yer tutmaktadır. Sorumluluk öğrenilebilen bir beceridir. Bu nedenle çocuklara yaşlarına ve yeteneklerine uygun sorumluluklar verilerek ve yaptıklarının sonuçlarını görme olanakları sağlanarak sorumluluk duygusu kazandırılabilir. Sorumluluk eğitiminin temelinde çocuğun kendini kontrol edebilme becerisini geliştirmesine ve çevresine uyum sağlamasına yönelik olan disiplin yatmaktadır. İyi bir eğitim verilerek ve disiplin yöntemleri uygun şekillerde kullanılarak çocukların bilişsel,

duygusal ve sosyal gelişimleri desteklenebilir. Çocuklara sosyal olarak kabul edilebilir davranışları öğretmek, olumlu model olmak ve doğrudan yönlendirmeler yaparak onların kültürel ve sosyal normlara göre davranmayı öğrenmelerine yardımcı olmak sorumluluk eğitimi konusunda ailelere ve eğitimcilere düşen görevler arasında bulunmaktadır.

Sorumluluk Eğitiminde Aile Neler Yapabilir?

Sorumluluk birçok araştırmacı ve yazar tarafından “Bireyin uyum sağlaması, üzerine düşen görevleri yerine getirmesi ve kendine ait bir olayın başkaları üzerindeki etkilerinin sonuçlarını üstlenmesi” olarak tanımlanmaktadır. Bu olguyu çok küçük yaşlardan başlayarak çocuklara kazandırma konusunda başta aileler ve çocuğun bakımı ve eğitimi üstlenen kişiler olmak üzere tüm topluma görev düşmektedir. Çocukları için güvenli bir ortam yaratmaya çalışan ebeveynler çocuklarının yaptıkları olumsuz hareketler karşısında, onların yaptıkları olumsuz hareketin sonuçlarını görmelerine ve bu deneyimi yaşamalarına izin vermezler.

Bunun sonucunda çocuk yaptığı işin sonucunu üstlenmeyi ve sorumluluk almayı başaramaz. Yaptığının sonucunu görme olanağı bulamadan yetiştirilen çocuklar, yaptıklarının sorumluluğunu da almayı öğrenemezler. Aileler olarak bulduklarında çocuklarına nasıl sorumluluk verebileceklerini ve bunların yararlarını öğrenmelidirler.

Çocuklara sorumluluk kazandırmada bebeklikten başlayarak ailelerin izlemesi gereken yollar ve dikkat etmeleri gerekenler şöyle sıralanabilir:

1-3 Yaş Dönemi:

Bu dönemde çocuklar yetişkinlerin sınırlarını test etmeye başlarlar. Dikkat çekmek için tekrar tekrar bir oyuncakını yere atan çocuk, yetişkinin bu davranışın sonucundaki tepkisini öğrenir. Bu gibi durumlarda çocuğun yetişkinin sınırlarını belirlemesinden çok yetişkinin kendi sınırlarını çizmesi, buna uygun ve tutarlı davranması gerekmektedir. Eğer çocuk oyuncakını yere atarsa oyuncakı yerden alıp ona vermek ve bunu birkaç kere oyun şeklinde yapmak çocuğu eğlendireceği için yetişkinle çocuk arasındaki ilişkiyi de güçlendirecektir. Ancak çocuk daha sonra da sürekli oyuncakı yere atmaya devam ederse oyuncakı ortadan kaldırmak en doğrusu olacaktır. Bu hareket çocuğun yaptığı ve yetişkinin onaylamadığı davranışının ödüllendirilmediğini çocuğa gösterecektir.

Çocuk yürümeye başladığında, artık ebeveynlerinin tutum ve sabrını hangi hareketlerle ve nasıl test edebileceğini daha iyi bir şekilde öğrenir. Bu dönemde çocuğa, yaptığı yanlış davranışların birtakım olumsuz sonuçları olabileceği öğretilmelidir. Yaptığı olumsuz bir davranışın sonucunda ona, bu davranışını yapmaya devam ederse hoşlandığı bir etkinlikten onun bir süre uzak bırakılacağına söylenmesi ve bu konuda tutarlı davranılması çocuğun bunu öğrenmesine yardımcı olabilecek bir yöntemdir.

Bu yaş grubundaki çocuklara sorumluluk eğitimi verilirken dağıttığı oyuncaklarını toplama, dolu çöp tenekesini boşaltma, masaya peçete ve kırılmayan malzemeleri koyma, kahvaltıda yiyeceği yiyeceklerin bir kaçını kendisinin seçmesini sağlama, dişlerini fırçalama, kendi başına giyinme, yanlışlıkla döktüklerini kendisinin temizlemesini sağlama, alçak raflara hafif ve kırılmayacak malzemeler yerleştirme gibi sorumluluklar verilebilir.

Erken Çocukluk:

Bu dönemde çocukların, dikkat etmeyi öğrenmeleri desteklenmelidir. Başlangıçta bazı kişisel bakım becerilerini ve dağıttıklarını toplaması gerektiği öğretilir. Küçük yaştaki çocuklara evde bazı küçük işlerde yardım etmesi için sorumluluklar vermek, hem çocukların özgüvenlerini hem de evdeki işlere yardım etme isteklerini artırır. Kendisine verilen bir sorumluluğu yerine getirmeyen çocuğa, yetişkinin olumlu model olarak üzerine aldığı bir sorumluluğu nasıl yerine getirdiğini göstermek gerekmektedir. Eğer çocuk karşısında olumlu modeli gördüğü halde üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirmiyorsa; bunun sonucunu görmesi ve görevini tam olarak yerine getirmedikçe istediği bir etkinlikten mahrum bırakılması sağlanmalıdır.

Üç- dört yaşlarındaki çocuklar, sınıftaki basit etkinliklerde görev almak için isteklidirler. Artık daha bağımsız oldukları ve fiziksel, sosyal ve dil becerileri daha fazla geliştiği için, günlük rutinlere bağlı basit sorumlulukları ve kendilerinden istenen, yapabilecekleri basit görevleri yerine getirmekte zorlanmazlar. Aynı zamanda, başkalarının gereksinimlerinin farkına varmaya da başlarlar. Ancak aldıkları küçük sorumlulukları yerine getirirken, yetişkinlerden de destek görmeye ve övgü almaya gereksinim duydukları unutulmamalıdır. Çocuklara küçük görevlerle bir takım sorumlulukların emredici bir şekilde değil, uygun sosyal sözcükler kullanılarak verilmesine dikkat edilmelidir.

Eğitmcilerin sınıf içinde, ailelerin de evde dikkat etmesi gereken bir diğer nokta da, okul öncesi dönemdeki çocukların, kendilerine verilen yönergelerin çok uzun ya da anlaşılabilir olmaması durumunda yapmaları gerekenleri unutabilecekleri ya da karıştıracaklarıdır. Bu nedenle dört - beş yaşlarındaki çocukların anlayabilecekleri, izleyebilecekleri ve gelişim düzeylerine uygun olan yönergeler verilmelidir. Bu dönemdeki çocuklar sorumluluk yeteneklerini yetişkinlere gösterme konusunda son derece isteklidirler. Onların bu isteklerinin göz önünde bulundurulması önem taşımaktadır. Beş yaşındaki çocuklar için, küçük gruplar içinde sorumluluk almak eğlencelidir. Böylece hem sorumlulukları yerine getirmeyi hem de eğlenerek işbirliği yapmayı öğrenebilirler.

Beş-altı yaş, çocuklarda farkındalığın gelişmeye başladığı dönemdir. Bu yıllarda çocuklar yaptıkları hareketlerin kendilerini ve çevrelerindeki kişileri nasıl etkilediğini fark etmeye başlarlar. Bu dönem "her hareketin bir sonucu vardır" ilkesinin çocuğa en rahatlıkla öğretilebileceği dönemdir. Bu yaş grubundaki çocuklara sorumlu davranma becerisi en etkili şekilde öğretilir. Gelişimin bu döneminde çocuklar, kişisel sınırlılıkları fark ederler, daha geniş bir dünya ve yaşam görüşü geliştirebilirler ve yaptıkları hareketlerin çevrelerine nasıl etkileri olduğunu anlamaya başlayabilirler. Bu yaş grubundaki çocuklara sorumluluk eğitimi aşamalı şekilde verilmelidir.

Church'e göre beş-altı yaşlarındaki çocuklar için sorumluluğun anlamı;

- Kendine ve eşyalarına iyi bakmak,
- Yaptığı hareketin başkaları üzerindeki etkilerinin farkında olmak,
- Gelişmekte olan bir öz kontrole sahip olduğunu göstermek,
- Kişisel sınırlılıkların farkında olmak ve başkalarına güvenme bilincine sahip olmak,
- Kendisi ve başkaları için verdiği kararlar konusunda kendisine güvenilmesi.

Çocuklara Sorumluluk Kazandırmada Dikkat Edilmesi Gerekenler:

- Çocuğun yaşına, gelişimsel düzeyine, bireysel özellik ve ilgilerine uygun görev ve sorumluluklar vermek,
- Olanak buldukça seçim yapmasına fırsat tanımak,
- *Karşılaştığı sorunlara kendi başına çözüm yolları bulmasına destek olmak ve sadece gerektiği yerde müdahale etmek,
- Sorumlu şekilde davrandığı durumlarda mutlaka ödüllendirmek,
- Yaptığı hareketlerin sonuçlarını değerlendirmek ve bu hareketlerin başkalarını nasıl etkileyebileceğini görmesini sağlamak,
- Çocuğun sorumluluk almak istediği durumları iyi değerlendirmeye çalışarak he-

vesini kırmadan sorumluluğunu yerine getirmesine destek ve yardımcı olmak,

- Çocuğu üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirebilmesi için cesaretlendirmek.

Sorumluluk kazandırma konusunda başta çocuğun ilk sosyal çevresini oluşturan ailesine büyük görevler düşmektedir. Sorumluluk sahibi yetişkinler eşliğinde büyüyen çocuklar topluma uyum sağlayan, kurallara uyan, karşısındakini anlayabilen, kendi kararlarını cesaretle alıp bu kararlarının sonuçlarına da katlanmayı bilen, bağımsız, tutarlı ve girişken yetişkinler olarak toplumda örnek bireyler haline geleceklerdir.

UYKU ZAMANI GELDİĞİNDE

KAYNAK

-Evde ve Okulda Mutlu Çocuk Yetiştir-
menin Temelleri, Çocuk ve Aile Kitapla-
rı, Editör: Baskın Bıçakçı
-www.cocuk-anneegt.tr

Aileler yatma zamanı geldiğinde, çocuklarının kendiliğinden yatmasını ve gece boyunca da mışıl mışıl uyumasını isterler. Ancak bazı çocuk gece olunca yatmak için direnir ya da gece yarısı uyanıp ağlamaya başlar. Bir kısmı ise gece korkuları yaşar ya da kalkıp evin içinde dolaşır ve sonunda anne ve babanın yatağına yatmayı başarır.

Çocuk temasa, annesine dokunarak, saçını okşaya-
rak uykuya dalmaya alışmışsa, çocukta şartlı refleks
oluşacaktır. Her uyandığında uyumak için zorunlu
hale gelen bu koşulların varlığını isteyecektir. Böy-
lece anne ya da bakıcı için uykusuz geceler başla-
yacaktır. Bu nedenle bebeklik döneminde uyku alış-
kanlığı geliştirilmesi, çocukların bağımsız uykuya da-
labilmelerinin sağlanması çocuklar ve anne babalar
açısından önemlidir.

Okul öncesi dönemdeki çocuklar oldukça enerjiktir
ve günün her anı ilgilencek şeyler bulabilirler. Bu
yüzden de genelde uykudan kaçınırlar; ancak bu
yaşlardaki çocukların günde ortalama 10-12 saat
uykuya ihtiyaçları vardır. Yine de unutmayın ki her
çocuk farklı bir birey olup kendine özgü bir biyolo-
jiye sahiptir. Çocuğunuzun kaç saat uykuya ihtiyacı
olduğunu belirleyip sağlıklı bir “Yatma Vakti Düze-
ni” yapılandırmanızdır.

Öncelikle aileler çocuklarının ne zaman yatması ge-
rektiği konusunda karar vermelidirler. Bu zaman ço-
cuğun uyku gereksinimi ve ailenin kendileri için ayır-
mak istedikleri zaman dikkate alınarak belirlenme-
lidir. Bu zaman saptandıktan sonra ailenin yaklaşık
yarım saat sürecek bir “uykuya hazırlık seramonisi”
düşünmesi gerekmektedir. Bu seramoni; çocuğun,
günün sona erdiğini, artık uyku zamanının geldiği-
ni anlamasına yardımcı olurken, bunun güzel, her
gece tekrarlanan düzenli bir alışkanlık olduğunu
öğretmeyi amaçlar. Bu değişmeyen seramoni, tu-
valette gitmesi, elini yüzünü yıkaması (ya da ban-
yo yapması), dişlerini fırçalaması, pijamalarını giy-
mesi, bir öykü okuması ya da sadece anne baba ile
o gün olanlarla ilgili küçük bir sohbet yapması gibi
aktiviteleri içerir. Çocuklar için uyku zamanı ailesi-
le konuşmak için en uygun zamandır ve böyle bir
sohbet çok değerlidir. Bu süre, çocuğunuzla bo-
ğuşmak onu gıcıklaştırmak ya da diğer uykusunu da-
ğıtacak oyunlar yapmak için uygun değildir. Uykuya
geçiş seramonisi, mümkün olduğu ölçüde çocuğun
odasında yapılmalıdır. Böylece bu etkinlik bittiğin-
de anne baba odasına gider. Bu çocuğun anne ba-
banın odasından çıkıp kendi odasına gitmesinden
daha kolaydır. Hem anne hem de baba mümkünse
bu özel zamanda sırayla yer almalıdır. Gün içinde-
ki olumsuz davranışlarının cezalandırılması nede-
niyle asla bu tören iptal edilmemelidir.

Uyku sessiz, sakin, karanlık ve uygun koşullar ister.

Eğer içeride onun dikkatini çeken bir şeyler yapı-
lıyorsa, sevdiği bir filmin sesi geliyorsa çocuk uyu-
mak istemeyecektir. Bu nedenle çocuğunuz uyu-
maya gönderdiğiniz zaman ya da yatağına siz ya-
tırdığınız zaman aklının içeride kalmamasına dikkat
edin. Örneğin evde misafir varsa o çocuk için oda-
sına çekilmek işkence gibi gelecektir.

Çocuğun bedensel ve psikolojik ihtiyacı karşılan-
mamışsa yine uykuya dalması sorun olacaktır. Kar-
nı açsa, bütün gün anne babasından uzak kalmış ve
henüz onlarla oynamaya konuşmaya doyamamışsa
yine uyumak için içeri gitmesi zor olacaktır. Özelli-
kle çalışan anne-babaların çocuklarında bu çok sık
rastlanır. Çocuğunuzla her akşam mutlaka belirli bir
süre başbaşa geçirmeye çalışın. Bu ona iyi gelecektir.
Yatmaya direnen çocukların bir diğer bahanesi de
kötü rüyalar görmektir. İki yaşından sonra tüm ço-
cuklarda olabilir. Çocuk ağlayarak uyanabilir. Rüya-
ları kovalamak, onların gelmesini engellemek için de
uykuya direnebilir. Genellikle beş yaşından sonra sı-
kıntılı düşler kaybolur. Bu tür durumlarda çocuğu-
nuza sevdiği bir oyuncakını verip, hafif bir ışık aç-
arak onu rahatlatabilirsiniz ya da bir süre onun ya-
nında kalıp sakinleşmesini bekleyebilirsiniz.

Çocuğunuzun yatmaya hazırlamak, yorucu yatak sa-
vaşları yaşamamak için aşağıdaki uyarıları dikkate al-
manız yararlı olacaktır.

- Yatak zamanını önceden hatırlatın. Örneğin “saat 8, yatmaya yarım saat kaldı” dersiniz çocuğunuz zihinsel olarak da yatmaya hazırlanmış olacaktır.
- Uyku öncesi beslenme de çok önemlidir. Yatma-
dan bir saat önce dondurma, çikolata vs. verirsiniz
ona fazladan enerji vermiş olursunuz, bu da onun
uykuya geçişini zorlaştırır.
- Yatağa gitmeden belli bir süre önce çocuğun çev-
resindeki uyaranları azaltmaya başlayın. Televizyo-
nu kapatın, ışığı azaltın, onu daha rutin oyunlara
yönlendirin.
- Yatağa yatırdıktan sonra onunla günü hakkında
biraz sohbet edin. Belki sadece sizinle konuşmaya
ihtiyacı var diye uykuya savaşıyor olabilir.
- Çocuğunuz kuralları zorlamaya çalışacaktır. Ona
karşı sert olmayın ama kararlı davranın. Belki bir mik-
tar süreyi esnetebilirsiniz ama “süre doldu” dediği-
ni zaman gerçekten bittiğini anlasın. O yine de on
dakika daha isteyecektir. Ama bu konuda tutarlı dav-
ranamazsanız her gece aynı on dakikayı isteyecektir.

ÇOCUĞUNUZLA OYNAYABİLECEĞİNİZ OYUNLAR

KAYNAK

-Benimle Oynar mısın Annel, Ali Çankırılı, Timaş Yayınları
-Annem ve Babamla Oynuyorum Öğreniyorum, Ali Çankırılı, Zafer Yayınları

Çocuklar oynayarak öğrenir. Çocuk oyunla eğlen-diği gibi aynı zamanda gücünü ve yeteneğini de-neme, içinde yaşadığı çevreyi, eşyaları keşfetme, kendisini başkalarından ayıran özellikleri fark etme imkânları bulur.

Oyun önerilerimizi dikkate alarak çocuğunuzla ka-liteli zaman geçirebilirsiniz.

Kim Kimdir?

Bu oyun için en az 3 kişiye ihtiyacınız var. Çekiliş ya-parak kimin gözünün kapatılacağına karar verin. Ço-

cuğunuz gönüllü olarak gözünün kapatılmasını is-terse bu teklifini kabul edin. Gözü kapatılan kişi sı-rasıyla oyuna katılanların yüzlerini, saçlarını, kulak-larını, dudaklarını eliyle yoklayarak bu kişinin kim olduğunu bulmaya çalışacak.

Müziğe uygun hareket

Değişik tipte müzikler çalın. Çocuğunuzun bu mü-zikleri hareketleriyle nasıl dışa vurabileceğini göster-mesini isteyin. Örneğin hızlı müzikle koşsun, yavaş müzikle sallansın, neşeli müzikle zıplasin.

Eksik olan ne?

Yere bir örtü serin. Örtünün üzerine oyuncaklar, kü-çük ev ve okul eşyalarını koyun. Çocuğunuzun bu eşyalara iki dakika bakmasını sağlayın. Sonra göz-lerini eşarpla bağlayın veya arkasını dönmesini iste-yin. Eşyalardan bir tanesini alıp torbaya koyun. Ço-cuğunuz eşyaların önüne oturtun. Eksik olan eş-yayı bulmasını isteyin. İlk denemelerinde bulmakta zorlanırsa kayıp eşya hakkında ipuçları verebilirsiniz.

Bulutlar neye benziyor?

Kır gezisine veya piknik yapmaya çıktığınızda, dışa-rıda gezerken veya camdan dışarı bakarken çocuğ-u-nuzla birlikte gökyüzünü seyreder. Hava bulutluy-sa çocuğunuza bir bulutu işaret ederek neye ben-zediğini sorun. Çocuklarda hayal gücü yüksek ol-duğu için gösterdiğiniz bulutu hiç tahmin etmedi-ğiniz bir nesneye veya hayvana benzetebilir. Bazen bu benzetmeler çocuğun gizli kalmış bir arzusuna, açıklayamadığı bir korkusuna veya bir kıskançlığı-na işaret edebilir.

AREL OYUN GRUBU

AREL Anaokulu Oyun Gruplarına katılın. Çocuğunuzdaki Gelişimin Farkına Varın!

Anne ve babaların çocuklarıyla beraber katılabilecekleri **AREL Oyun Grupları** çocuklara eğlenceli, güvenli ve eğitici bir ortam sunar. Anaokulumuzda çocuklar aylık gelişimlerine uygun olarak 2 ayrı seviyede gruplandırılır. Çocuklar, oyun gruplarında bir yandan sosyalleşmeyi ve

paylaşmayı öğrenirken; bir yandan da fiziksel, duygusal ve zihinsel gelişimlerini destekleyici aktivitelerin yer aldığı sağlıklı ve güvenli bir oyun ortamında bulunurlar. Çocuklar cesaretle, deneyerek keşfederken ve öğrenirken **AREL** ailesi olarak sizi de aramızda görmekten mutluluk duyacağız.

22-36 ay arası çocuklar için OYUN GRUPLARIMIZ açılmıştır.

Sizi ve çocuğınızı **ücretsiz deneme dersine** davet ediyoruz.

www.arel.k12.tr

International
Baccalaureate

AREL EĞİTİM KURUMLARI Merkez Mah. Hacı Arif Bey Sk. No. 1, 34197 Yenibosna - Bahçelievler / İstanbul
Tel: (0212) 550 49 30 (pbx) - 630 35 05 (4 hat) Faks: (0212) 550 77 82 e-posta: arel@arel.k12.tr